

Kennissessie

GEMEENTELIJKE REGIE IN DE WARMTETRANSITIE

SERVICEPUNT DUURZAME ENERGIE

28 mei 2025

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Een samenwerking van:

E:M+MA.

akd
benelux
lawyers

Agenda & doelstelling voor vandaag

*Er komt een hoop op gemeenten af in de warmtetransitie. Maar wat is nou echt belangrijk voor een gemeente om stappen te maken naar de doelstelling aardgasvrij 2050? Welke keuzes moeten nu worden gemaakt en welke kunnen nog wachten? **Warmteregie** helpt gemeenten overzicht te krijgen en keuzes te maken die passen bij de maturiteit en complexiteit van de huidige fase van de warmtetransitie.*

- ❖ Introductie warmteregie
- ❖ Theorie
  - ❖ Ontwikkelen
  - ❖ Organiseren
  - ❖ Waarden
  - ❖ Rollen
  - ❖ Varianten
- ❖ Werkwijze in de praktijk
- ❖ Zelf aan de slag

Gemeenten hebben de regie gekregen...

...maar met regie komt ook een verantwoordelijkheid

*Maar ik wil niet
over de
hoofden van de
inwoners iets
beslissen...*

*Wij zijn een
HVC gemeente,
dus zij kunnen
gewoon aan de
slag...*

*Het college
zoekt steeds
meer zekerheid
om keuzes te
maken...*

*Ik wil inzicht in
de betaal-
baarheid, maar
de buca wordt
niet gedeeld...*

Gemeente Lindendael

Uitdagingen uit de praktijk

- ❖ Kapitaalvernietiging door ongebruikte studies
- ❖ Overmatig onderzoek zonder concrete resultaten
- ❖ Tegenstrijdige uitkomsten van verschillende studies
- ❖ Gebrek aan besluitvaardigheid door overvloed aan informatie
- ❖ Zoeken naar comfort voor besluitvorming

Gemeenten hebben de regie gekregen...

...en met regie komt ook een verantwoordelijkheid

Regie voeren betekent dat de gemeente:

1. **Richting geeft;**
2. **Samenhang bewaakt; en**
3. **Verantwoordelijkheid neemt** in de warmtetransitie.

Het is geen alles zelf doen, maar wel weten:

1. **Waar je voor staat;**
2. **Hoe je stuurt; en**
3. **Hoe je je verhoudt tot inwoners, stakeholders en andere overheden.**

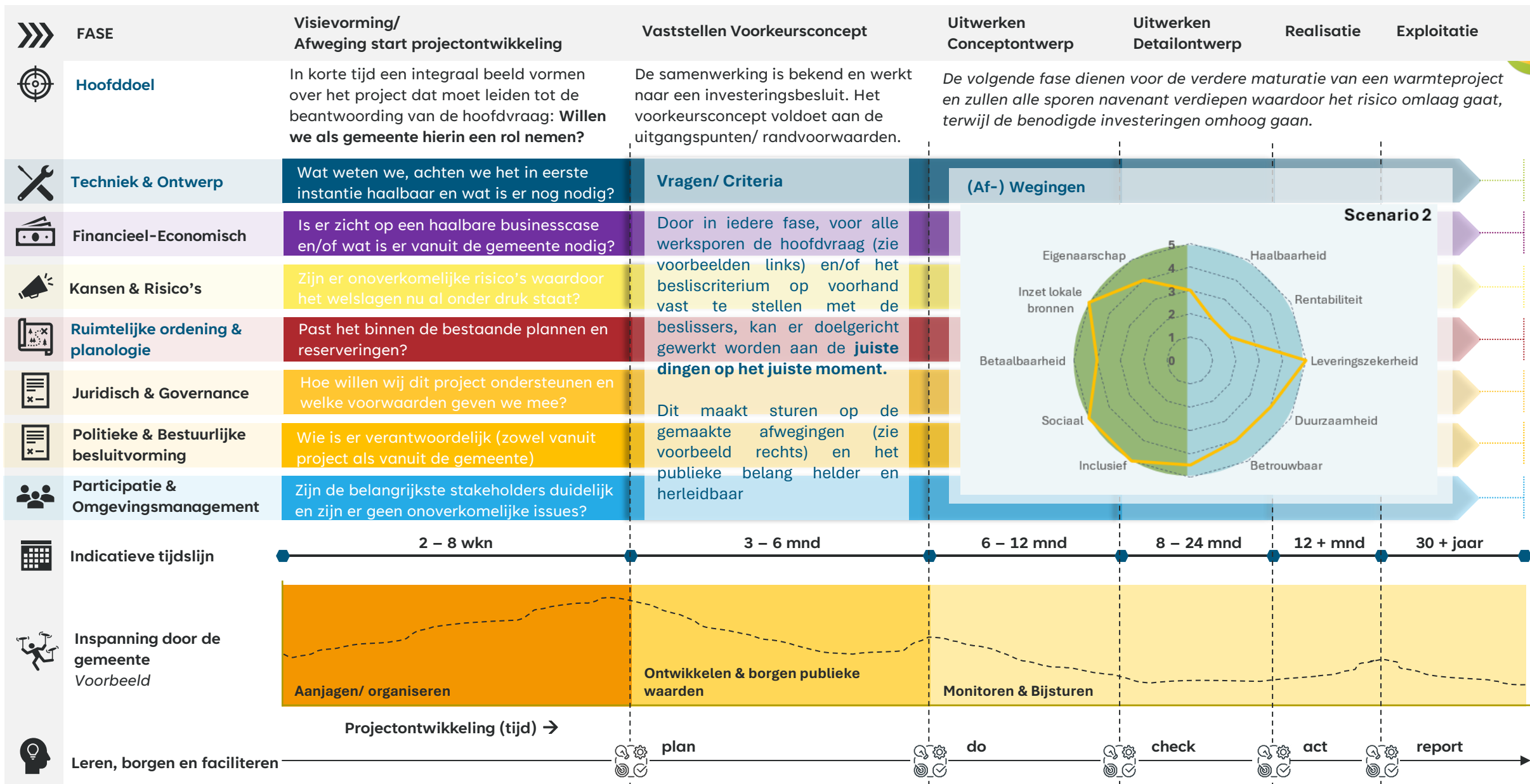
Regie nemen betekent...

*Regie is niet alleen een rol, maar ook een houding: actief, verbindend en **koersvast***

- I. **Visie en waarden vertalen naar keuzes:** Wat vinden we belangrijk? Wat willen we bereiken? En hoe maken we dat concreet in beleid, projecten en uitvoering?
- II. **Verantwoordelijkheid nemen:** Niet alleen faciliteren, maar ook durven besluiten nemen, middelen inzetten en juridische of bestuurlijke kaders stellen
- III. **Samenhang organiseren:** Tussen beleid en uitvoering, tussen wijken en projecten, tussen techniek, participatie, financiën en governance
- IV. **Verbinding maken met de buitenwereld:** Transparant communiceren, belangen afwegen, partnerschappen aangaan en bewoners serieus nemen

GEMEENTELIJKE REGIEROL IN DE WARMTETRANSITIE

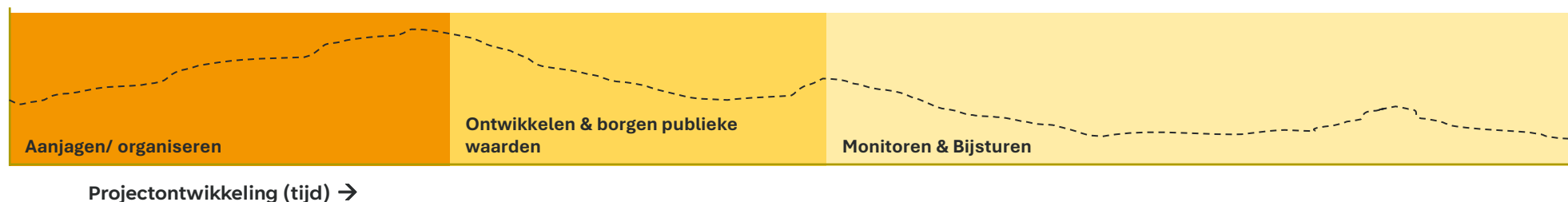
Sporen doen recht aan het gemeentelijk/ publieke belang

Voorbeeld differentiatie rolneming mettertijd

Aanjagen/ Organiseren	Bij aanvang is er nog niets, of een initiatief meldt zich vanuit de bewoners of vanuit een marktpartij. De gemeente zorgt daarbij enerzijds voor dat de omstandigheden gunstig zijn voor initiatieven en mogelijkheden bekend te maken bij haar (maatschappelijke) partners. Daarnaast zorgt de gemeente ook dat nieuwe initiatieven geëvalueerd worden en indien haalbaar en kansrijk ook navenant opgepakt worden in de organisatie.
Ontwikkelen & Borgen publieke belangen	Op het moment dat initiatieven verworden tot concrete projecten, kan de gemeente hierin zelf zeer actief bijdragen en zich als (mede-) ontwikkelaar opstellen. Voor projecten waarin dit nodig of gewenst is, heeft zij alsnog wel een minimale ondergrens te bewaken en dat is het borgen van het publieke belang is alle ontwikkelingen, projecten en aanpakken.
Monitoring & Bijsturen	Naarmate het project zich verder ontwikkelt, zal het of overgenomen worden door andere afdelingen, of zal een externe partij (warmtegemeenschap, warmtebedrijf of marktpartij) een trekkende rol hebben. In dat geval is het aan de gemeente om – wederom minimaal vanuit de publieke waarden – de voortgang te monitoren en bij te sturen (direct of indirect) waar nodig

Inspanning door de
gemeente
Voorbeeld

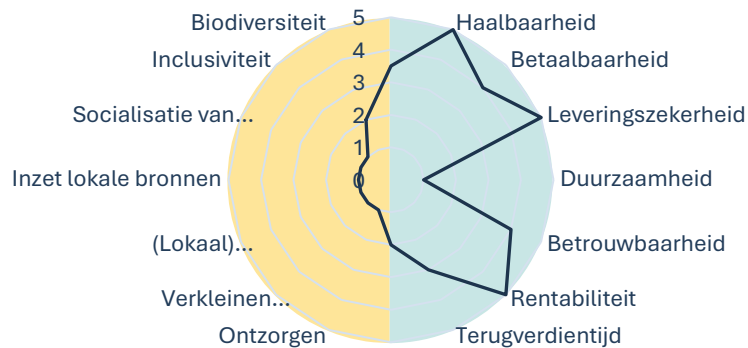

Welke verandering/ sturing wil ik als gemeente?

Invloed van criteria op het systeem

(Af-) Wegingen

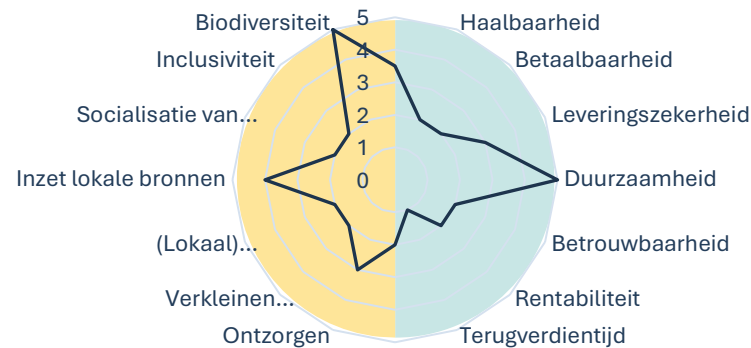
Scenario: Veilig van de kant

Mogelijke consequentie:

Klein, rendabel net voor de meest optimaal gelegen woningen met relatief hoge warmtevraag

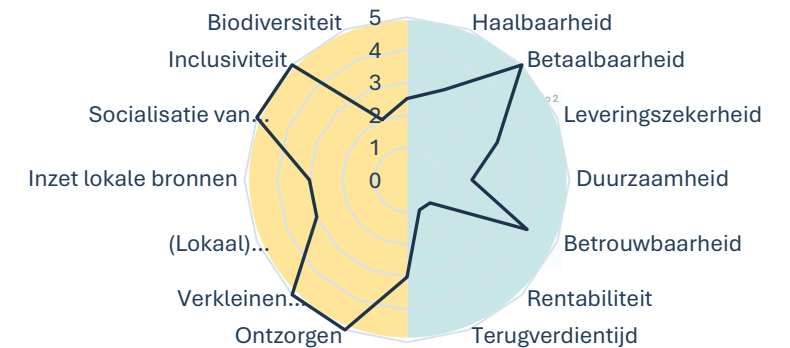
Scenario: Duurzaamste net

Mogelijke consequentie:

Er is een grote urgentie om snel te CO2 uitstoot te reduceren. Dit gaat ten koste van de functionaliteit en betaalbaarheid

Scenario: Maatschappelijk leidend

Mogelijke consequentie:

Een warmtenet met hoge penetratiegraad met sociale prioritering. Keuzes leiden tot (zeer) laag rendement/ langer TVT

Welke verandering/ sturing wil ik als gemeente?

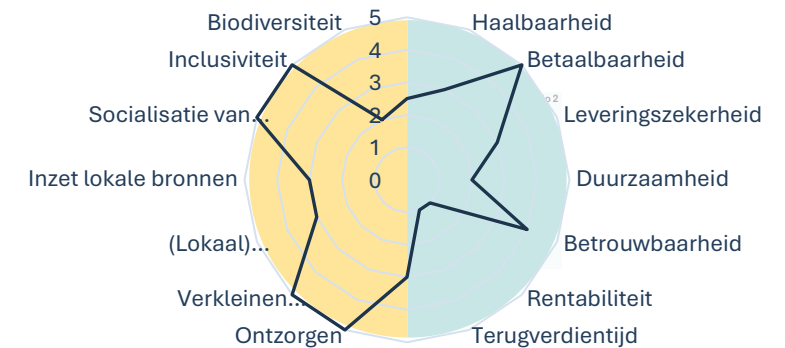
Invloed van criteria op het systeem

(Af-) Wegingen

We onderscheiden 3 soorten criteria:

- ❖ **Essentiële criteria** (wettelijke ~) waar je sowieso aan moet voldoen (volgende uit bijv. Wcw, Mbw, Ew, etc.)
- ❖ **Meetbare criteria** (harde~) , zoals duurzaamheid, temperatuur, rentabiliteit, terugverdientijd, etc.
- ❖ **Waardecriteria** (zachte ~), zoals inclusiviteit, ontzorgen, energierechtvaardigheid

Scenario: Maatschappelijk leidend

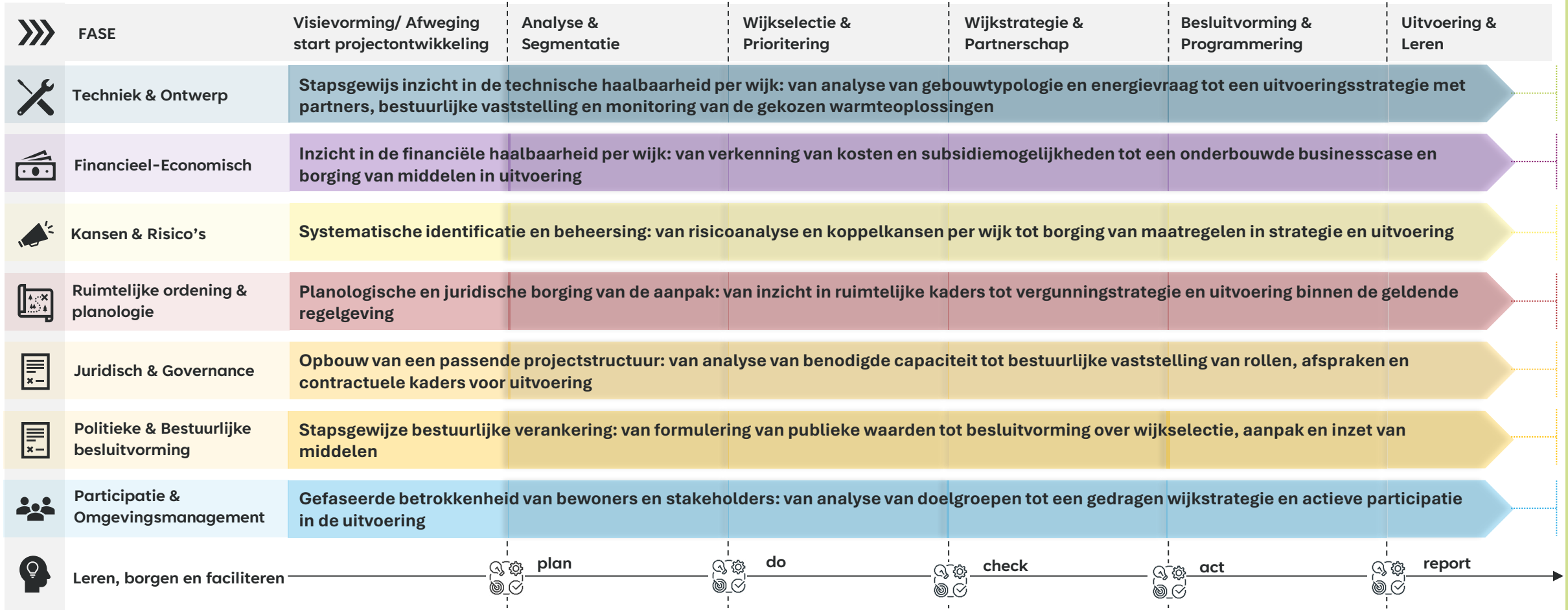

Mogelijke consequentie:

Een warmtenet met hoge penetratiegraad met sociale prioritering. Keuzes leiden tot (zeer) laag rendement/ langer TVT

Een gestandaardiseerde aanpak voor collectieve benadering

VOORBEELD alternatieve toepassing voor een CONTIGENTENAANPAK

VOORBEELD alternatieve toepassing voor een CONTIGENTENAANPAK

	Omschrijving	Analyse & Segmentatie	Wijkselectie & Prioritering	Wijkstrategie & Partnerschap	Besluitvorming & Programmering	Uitvoering & Leren
TECHNIEK & ONTWERP	Stapsgewijs inzicht in de technische haalbaarheid per wijk: van analyse van gebouwtypologie en energievraag tot een uitvoeringsstrategie met partners, bestuurlijke vaststelling en monitoring van de gekozen warmteoplossingen	Inzicht in gebouwtypologie, energievraag en kansen	Keuze van wijken op basis van technische haalbaarheid	Opstellen van wijkuitvoeringsplan/-strategie met technische partners	Bestuurlijke vaststelling van technische aanpak	Implementatie en monitoring van technische oplossingen
FINANCIEEL & ECONOMISCH	Inzicht in de financiële haalbaarheid per wijk: van verkenning van kosten en subsidiemogelijkheden tot een onderbouwde businesscase en borging van middelen in uitvoering	Inzicht in financiële haalbaarheid en publieke financieringsmiddelen	Realistische koppeling van warmtevraag en aanbod voor business case	Opstellen van financiële strategie met betrokken stakeholders	Bestuurlijke vaststelling van financiële aanpak	Implementatie en monitoring van financiële oplossingen
GOVERNANCE & CONTRACTING	Opbouw van een passende projectstructuur: van analyse van benodigde capaciteit tot bestuurlijke vaststelling van rollen, afspraken en contractuele kaders voor uitvoering	Inzicht in capaciteiten en contracting strategie	Opstellen van projectorganisatie en rolverdeling	Opstellen van governance structuur en contracten	Bestuurlijke vaststelling van governance aanpak	Implementatie en monitoring van governance oplossingen
RUIMTELIJKE ORDERING & VERGUNNINGEN	Planologische en juridische borging van de aanpak: van inzicht in ruimtelijke kaders tot vergunningstrategie en uitvoering binnen de geldende regelgeving	Inzicht in vergunningen en planologische kaders	Keuze van wijken op basis van planologische haalbaarheid	Opstellen van vergunningenstrategie met betrokken stakeholders	Bestuurlijke vaststelling van vergunningenaanpak	Implementatie en monitoring van vergunningen oplossingen
PARTICIPATIE & OMGEVINGS-MANAGEMENT	Gefaseerde betrokkenheid van bewoners en stakeholders: van analyse van doelgroepen tot een gedragen wijkstrategie en actieve participatie in de uitvoering	Inzicht in bewonersprofielen en stakeholders	Keuze van wijken op basis van participatie haalbaarheid	Opstellen van participatiestrategie met betrokken stakeholders	Bestuurlijke vaststelling van participatie aanpak	Implementatie en monitoring van participatie oplossingen
POLITIEKE & BESTUURLIJKE BESLUITVORMING	Stapsgewijze bestuurlijke verankering: van formulering van publieke waarden tot besluitvorming over wijkselectie, aanpak en inzet van middelen	Inzicht in publieke waarden en beleidskaders	Keuze van wijken op basis van bestuurlijke haalbaarheid	Opstellen van bestuurlijke strategie met betrokken stakeholders	Bestuurlijke vaststelling van besluitvorming aanpak	Implementatie en monitoring van bestuurlijke oplossingen
KANSEN & RISICO'S	Systematische identificatie en beheersing: van risicoanalyse en koppelkansen per wijk tot borging van maatregelen in strategie en uitvoering	Inzicht in kansen en risico's	Keuze van wijken op basis van risicobeheersing	Opstellen van risicostrategie met betrokken stakeholders	Bestuurlijke vaststelling van risicobeheersing aanpak	Implementatie en monitoring van risicobeheersing oplossingen

Met ook hier de besluitvorming centraal

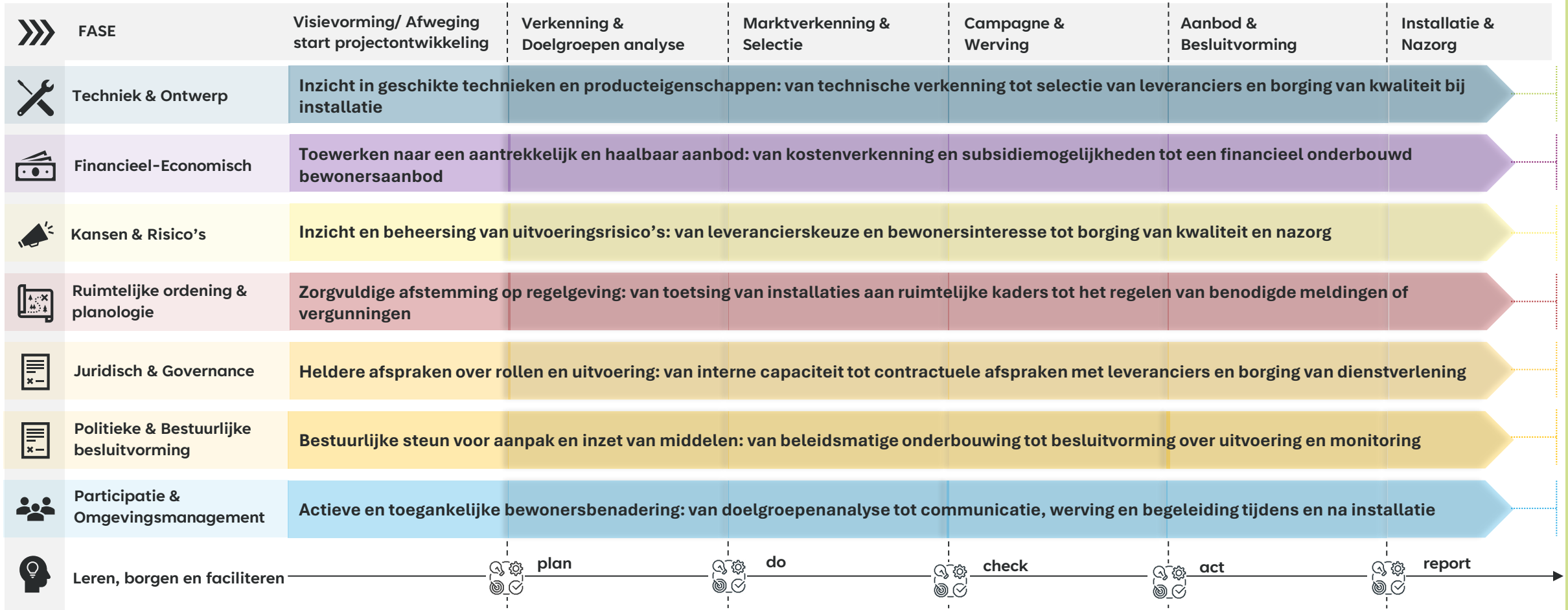
VOORBEELD alternatieve toepassing voor een CONTIGENTENAANPAK

CONTIGENTENAANPAK	BESLUITMOMENT	TOELICHTING
ANALYSE & SEGMENTATIE	Vaststellen van uitgangspunten en segmentatiecriteria	Formele vaststelling van de uitgangspunten en criteria voor het segmenteren van wijken.
WIJKSELECTIE & PRIORITERING	Besluit over prioritaire wijken en programmering	Besluitvorming over welke wijken prioriteit krijgen en hoe deze geprogrammeerd worden.
WIJKSTRATEGIE & PARTNERSCHAP	Vaststellen van uitvoeringsstrategie en IOK	Vaststelling van de strategie voor de uitvoering in wijken en het aangaan van intentieovereenkomsten met partners.
BESLUITVORMING & PROGRAMMERING	Bestuurlijk besluit over aanpak per wijk	Bestuurlijk besluit over de aanpak per wijk, inclusief de inzet van middelen en participatieaanpak.
UITVOERING & LEREN	Besluit over voortzetting of opschaling	Besluit over de voortzetting of opschaling van de aanpak op basis van monitoring en evaluatie.

Een gestandaardiseerde aanpak voor collectieve benadering

VOORBEELD alternatieve toepassing voor COLLECTIEVE INKOOP

VOORBEELD alternatieve toepassing voor COLLECTIEVE INKOOP

	Omschrijving	Verkenning & Doelgroepenanalyse	Marktverkenning & Selectie	Campagne & Werving	Aanbod & Besluitvorming	Installatie & Nazorg
TECHNIEK & ONTWERP	Inzicht in geschikte technieken en producteigenschappen: van technische verkenning tot selectie van leveranciers en borging van kwaliteit bij installatie	Inzicht in technische mogelijkheden en marktpotentieel	Selectie van leveranciers/installateurs via marktconsultatie	Communicatie en bewonersbijeenkomsten	Bewoners ontvangen een aanbod en besluiten tot deelname	Uitvoering, kwaliteitsborging en serviceafspraken
FINANCIEEL & ECONOMISCH	Toewerken naar een aantrekkelijk en haalbaar aanbod: van kostenverkenning en subsidiemogelijkheden tot een financieel onderbouwd bewonersaanbod	Inzicht in financiële haalbaarheid en publieke financieringsmiddelen	Selectie van leveranciers/installateurs via marktconsultatie	Communicatie en bewonersbijeenkomsten	Bewoners ontvangen een aanbod en besluiten tot deelname	Uitvoering, kwaliteitsborging en serviceafspraken
GOVERNANCE & CONTRACTING	Heldere afspraken over rollen en uitvoering: van interne capaciteit tot contractuele afspraken met leveranciers en borging van dienstverlening	Inzicht in capaciteiten en contracting strategie	Selectie van leveranciers/installateurs via marktconsultatie	Communicatie en bewonersbijeenkomsten	Bewoners ontvangen een aanbod en besluiten tot deelname	Uitvoering, kwaliteitsborging en serviceafspraken
RUIMTELIJKE ORDENING & VERGUNNINGEN	Zorgvuldige afstemming op regelgeving: van toetsing van installaties aan ruimtelijke kaders tot het regelen van benodigde meldingen of vergunningen	Inzicht in vergunningen en planologische kaders	Selectie van leveranciers/installateurs via marktconsultatie	Communicatie en bewonersbijeenkomsten	Bewoners ontvangen een aanbod en besluiten tot deelname	Uitvoering, kwaliteitsborging en serviceafspraken
PARTICIPATIE & OMGEVINGS-MANAGEMENT	Actieve en toegankelijke bewonersbenadering: van doelgroepenanalyse tot communicatie, werving en begeleiding tijdens en na installatie	Inzicht in bewonersprofielen en stakeholders	Selectie van leveranciers/installateurs via marktconsultatie	Communicatie en bewonersbijeenkomsten	Bewoners ontvangen een aanbod en besluiten tot deelname	Uitvoering, kwaliteitsborging en serviceafspraken
POLITIEKE & BESTUURLIJKE BESLUITVORMING	Bestuurlijke steun voor aanpak en inzet van middelen: van beleidsmatige onderbouwing tot besluitvorming over uitvoering en monitoring	Inzicht in publieke waarden en beleidskaders	Selectie van leveranciers/installateurs via marktconsultatie	Communicatie en bewonersbijeenkomsten	Bewoners ontvangen een aanbod en besluiten tot deelname	Uitvoering, kwaliteitsborging en serviceafspraken
KANSEN & RISICO'S	Inzicht en beheersing van uitvoeringsrisico's: van leverancierskeuze en bewonersinteresse tot borging van kwaliteit en nazorg	Inzicht in kansen en risico's	Selectie van leveranciers/installateurs via marktconsultatie	Communicatie en bewonersbijeenkomsten	Bewoners ontvangen een aanbod en besluiten tot deelname	Uitvoering, kwaliteitsborging en serviceafspraken

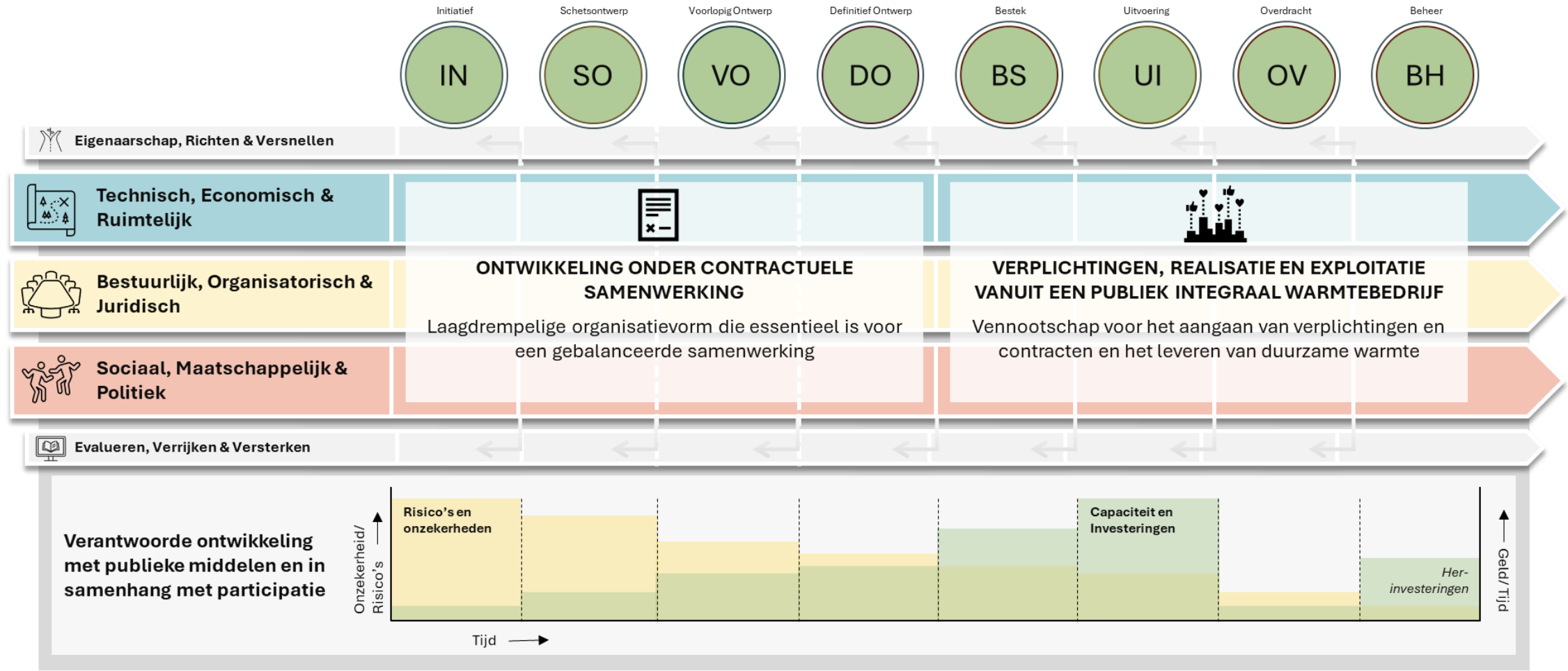
Met ook hier de besluitvorming centraal

VOORBEELD alternatieve toepassing voor COLLECTIEVE INKOOP

INKOOPACTIE	BESLUITMOMENT	TOELICHTING
VERKENNING & DOELGROEPANALYSE	Besluit om door te gaan met inkoopactie	Besluit om door te gaan met de inkoopactie op basis van de analyse van de doelgroep en haalbaarheid.
MARKTVERKENNING & SELECTIE	Selectie van leveranciers/installateurs en vaststelling van inkoopvoorwaarden	Selectie van leveranciers en installateurs via marktconsultatie of aanbesteding, en vaststelling van de inkoopvoorwaarden.
CAMPAGNE & WERVING	Besluit over start van de campagne en communicatiestrategie	Besluit over de start van de campagne en de communicatiestrategie voor de werving van deelnemers.
AANBOD & BESLUITVORMING	Formele vaststelling van het bewonersaanbod en besluit over uitvoering	Formele vaststelling van het aanbod aan bewoners en besluit over de uitvoering van de inkoopactie.
INSTALLATIE & NAZORG	Evaluatiebesluit en eventuele besluitvorming over herhaling of opschaling	Evaluatie van de actie en besluitvorming over eventuele herhaling of opschaling op basis van de resultaten.

Manier van werken als opmaat naar Warmteregie

Wees ervan bewust dat met het ontwikkelen van projecten, de kosten van wijzigingen mettertijd zullen toenemen

Het ontwikkelmodel in de praktijk

(als we 'm even helemaal plat slaan)

Het ontwikkelmodel in de praktijk

(als we 'm even helemaal plat slaan)

Waar sta ik nu?

Het ontwikkelmodel in de praktijk

(als we 'm even helemaal plat slaan)

Wat is de volgende stap?

Het ontwikkelmodel in de praktijk

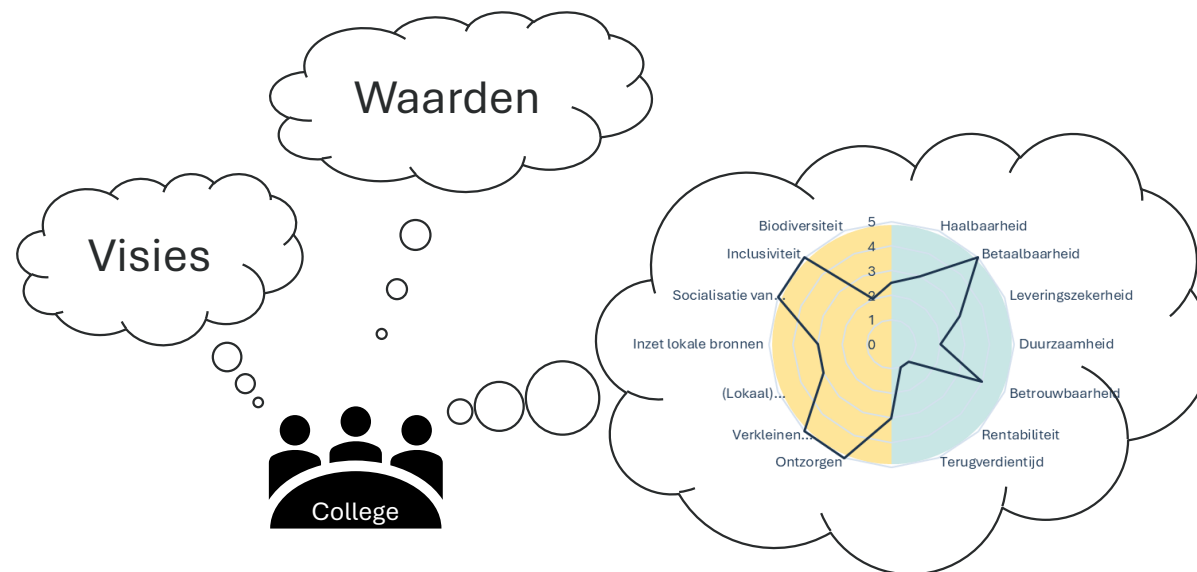
(als we 'm even helemaal plat slaan)

Wie is bevoegd om het besluit te nemen?

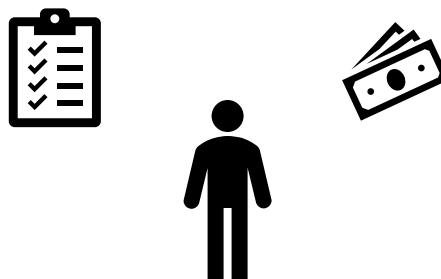
Het ontwikkelmodel in de praktijk

(als we 'm even helemaal plat slaan)

Het ontwikkelmodel in de praktijk

(als we 'm even helemaal plat slaan)

Activiteiten en budget om te voldoen aan de beslisriteria

Het ontwikkelmodel in de praktijk

(als we 'm even helemaal plat slaan)

Het ontwikkelmodel in de praktijk

(als we 'm even helemaal plat slaan)

Uitvoering in taakvolwassen organisatie

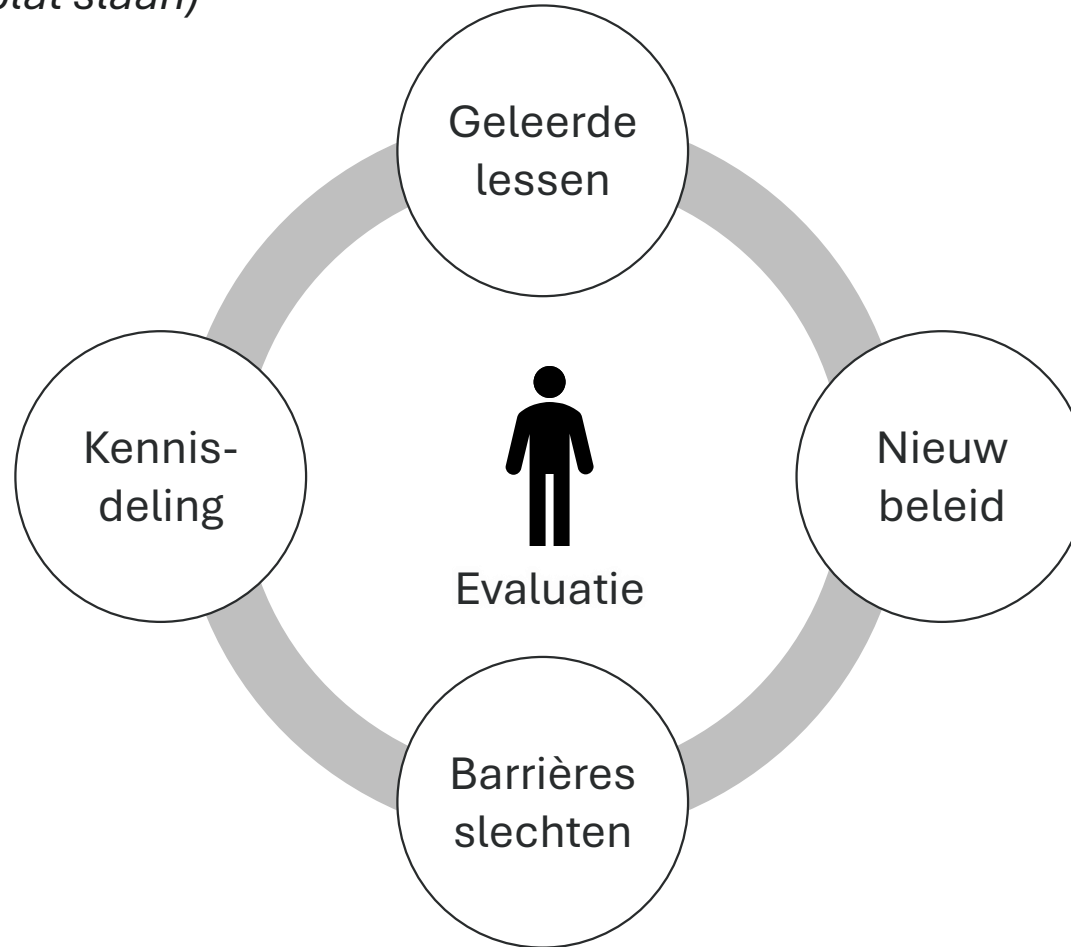
Het ontwikkelmodel in de praktijk

(als we 'm even helemaal plat slaan)

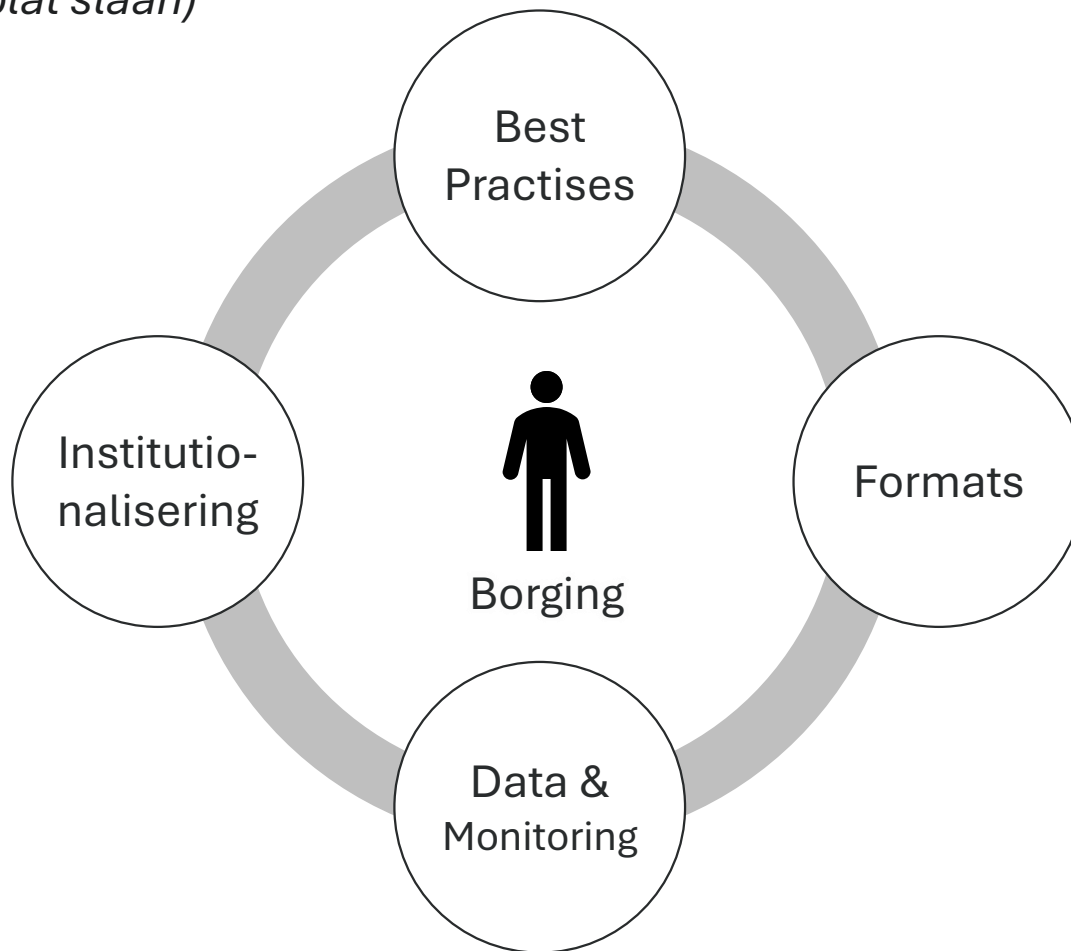
Het ontwikkelmodel in de praktijk

(als we 'm even helemaal plat slaan)

Het ontwikkelmodel in de praktijk

(als we 'm even helemaal plat slaan)

Het ontwikkelmodel in de praktijk

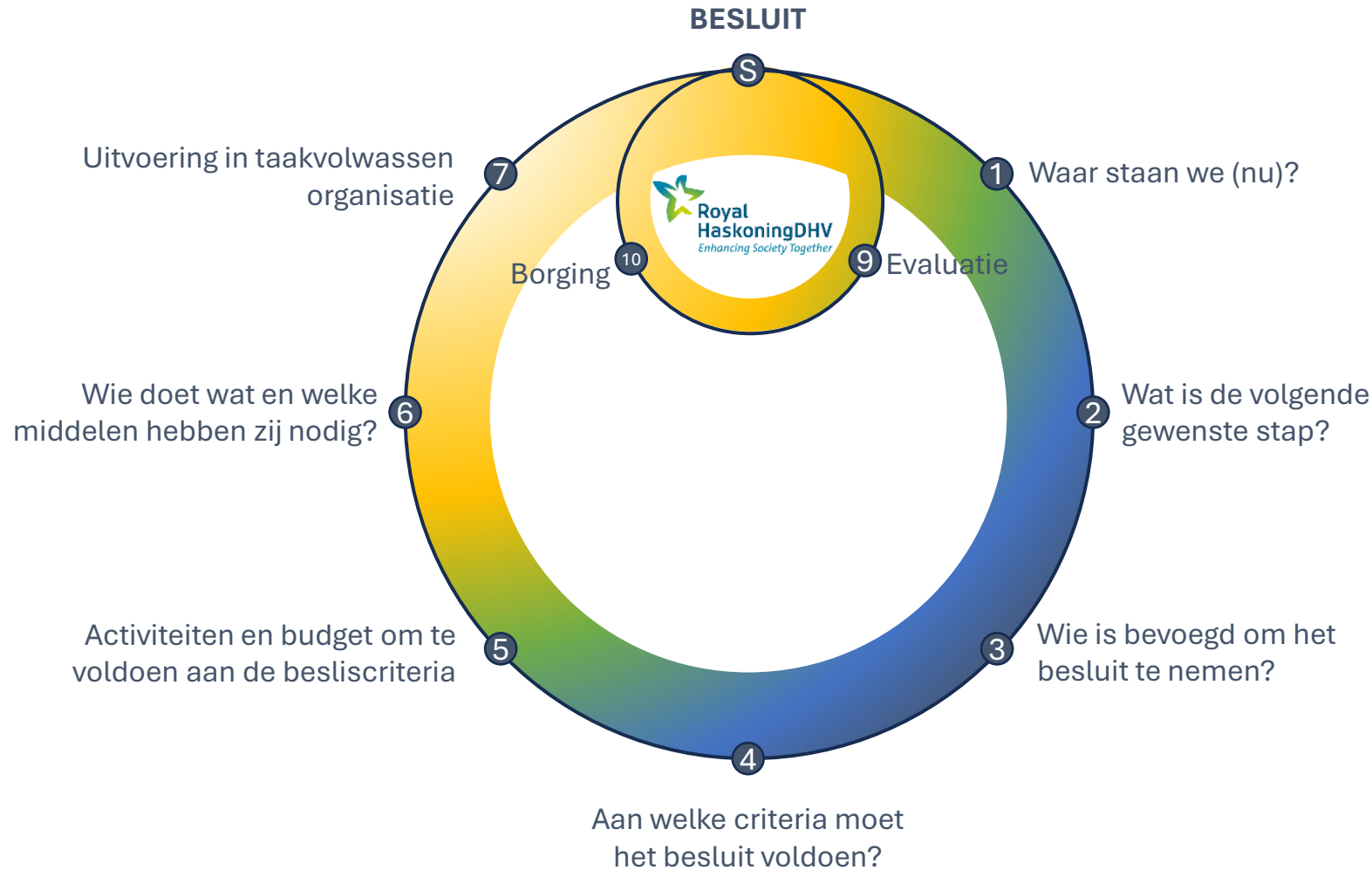
(als we 'm even helemaal plat slaan)

Waar sta ik nú?

Biedt houvast en is nooit een keurslijf

De onderliggende filosofie is leidend, de rest is maatwerk

Besluitvorming

Van special naar kerntaak/ van controle naar vertrouwen

Een **vaste cadans** en een **taakvolwassen organisatie** versterken niet alleen de effectiviteit van de gemeentelijke organisatie, maar maken ook besluitvorming eenvoudiger — doordat er meer **vertrouwen**, **inzicht** en **eigenaarschap** ontstaat in het proces.

#	1	2	3
FASE	EVALUATIEFASE	VERKENNINGSFASE	INITIATIEFASE
HOOFDDOEL	Eerste orde inschatting van de haalbaarheid en kansrijkheid en een besluit over a) start projectontwikkeling en b) de rolneming door de gemeente	Brede integrale verkenning om enerzijds te kijken waarbij er (wel/geen) aansluiting is bij vigerend beleid en anderzijds de verschillende mogelijkheden te hebben afgewogen om te komen tot een voorkeursconcept voor het te ontwikkelen project	De samenwerking voor de ontwikkeling, realisatie en exploitatie is bekend en heeft zich gecommitteerd aan het komen tot een investeringsbesluit. Het voorkeursconcept is uitgewerkt tot een concept ontwerp en voldoet aan de gestelde uitgangspunten en randvoorwaarden
GOVERNANCE & CONTRACTING			
TECHNIEK & ONTWERP			
FINANCIEEL-ECONOMISCH			
KANSEN & RISICO'S			
PARTICIPATIE & STAKEHOLDERS			
VERGUNNINGEN			
PROCUREMENT/ INKOOP			

← CRITERIA

VOORBEELD

Bewuste & expliciete besluitvorming

Geen keurslijf, maar een leidraad voor een stapsgewijze aanpak

Er zijn meerdere concepten geëvalueerd en er is een expliciete en herleidbare keuze gemaakt voor het voorkeursconcept (warmtebron en systeemeigenschappen). Het voorkeursconcept is **technisch haalbaar** en **past bij de warmtevraag**. Eventuele effecten op de wijkopgave zijn geactualiseerd.

#	1	2	3
FASE	EVALUATIEFASE	VERKENNINGSFASE	INITIATIEFASE
HOOFDDOEL	Eerste orde inschatting van de haalbaarheid en kansrijkheid en een besluit over a) start projectontwikkeling en b) de rolneming door de gemeente	Brede integrale verkenning om enerzijds te kijken waarbij er (wel/geen) aansluiting is bij vigerend beleid en anderzijds de verschillende mogelijkheden te hebben afgewogen om te komen tot een voorkeursconcept voor het te ontwikkelen project	De samenwerking voor de ontwikkeling, realisatie en exploitatie is bekend en heeft zich gecommitteerd aan het komen tot een investeringsbesluit. Het voorkeursconcept is uitgewerkt tot een concept ontwerp en voldoet aan de gestelde uitgangspunten en randvoorwaarden
GOVERNANCE & CONTRACTING			
TECHNIEK & ONTWERP			
FINANCIEEL-ECONOMISCH			
KANSEN & RISICO'S			
PARTICIPATIE & STAKEHOLDERS			
VERGUNNINGEN			
PROCUREMENT/ INKOOP			

← CRITERIA

Consequentie

De bewoners zijn geïnformeerd op het niveau van het uitvoeringsplan en de belangrijkste stakeholders in relatie tot het project zijn bekend. Deze stakeholders zijn geordend naar hun belang en invloed t.o.v. het project.

Er is zicht op een haalbare businesscase o.b.v. het gekozen voorkeursconcept en er is een gevoeligheidsanalyse beschikbaar. Ook zijn de mogelijkheden voor de financiering van de ontwikkeling verkend en waar mogelijk vergund.

Kortom

Met de onderliggende filosofie als leidend in onze werkwijze zien we onder andere dat we:

- ❖ Door de **besluitvorming centraal** te stellen, alle **beslissers mede-eigenaar** van het proces maken;
- ❖ Zodoende **alleen investeringen doen die passen bij de fase** waarin het project zich bevindt;
- ❖ Daarmee tegelijkertijd voor zowel een **laag (politiek) afbreukrisico** voor bestuurders zorgt, evenals de concrete **beleidsvrije handelingsruimte** voor beleidsadviseurs definiëren;
- ❖ De basis leggen om op een verantwoorde manier de **daadwerkelijke stap naar de uitvoering** maken;
- ❖ Daarbij het kan helpen om zo veel mogelijk aan te sluiten op het **gemeentelijke (ruimtelijke) planproces** en daarbij de werkwijze van de gemeentelijke organisatie.
- ❖ Zorgen dat de **uitvoering in de pas loopt met participatie** en inwoners proportioneel invloed hebben en kunnen meepraten over de juiste vragen
- ❖ Expliciet aandacht geven aan de **evaluatie** en zorgen voor **verrijking** en een aansluiting bij de beleidscyclus.
- ❖ Zodoende gezamenlijk het fundament creëren om vanuit projecten **op te schalen naar het beheersen (regievoeren) van een portfolio**, al dan niet in een PIW.

Recap: regie nemen betekent...

Regie is niet alleen een rol, maar ook een houding: actief, verbindend en koersvast

- I. **Visie en waarden vertalen naar keuzes:** Wat vinden we belangrijk? Wat willen we bereiken? En hoe maken we dat concreet in beleid, projecten en uitvoering?
- II. **Verantwoordelijkheid nemen:** Niet alleen faciliteren, maar ook durven besluiten nemen, middelen inzetten en juridische of bestuurlijke kaders stellen
- III. **Samenhang organiseren:** Tussen beleid en uitvoering, tussen wijken en projecten, tussen techniek, participatie, financiën en governance
- IV. **Verbinding maken met de buitenwereld:** Transparant communiceren, belangen afwegen, partnerschappen aangaan en bewoners serieus nemen

GEMEENTELIJKE REGIE IN DE WARMTETRANSITIE

SPDE EXPERTTEAM

Thijs Boxem

Leading Professional Warmtetransitie bij [Haskoning](#)

Operationeel Programmamanager & Coördinator Kennisprogramma SPDE

thijs.boxem@rhdhv.com | +316 412 26 328

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

BACK-UP

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

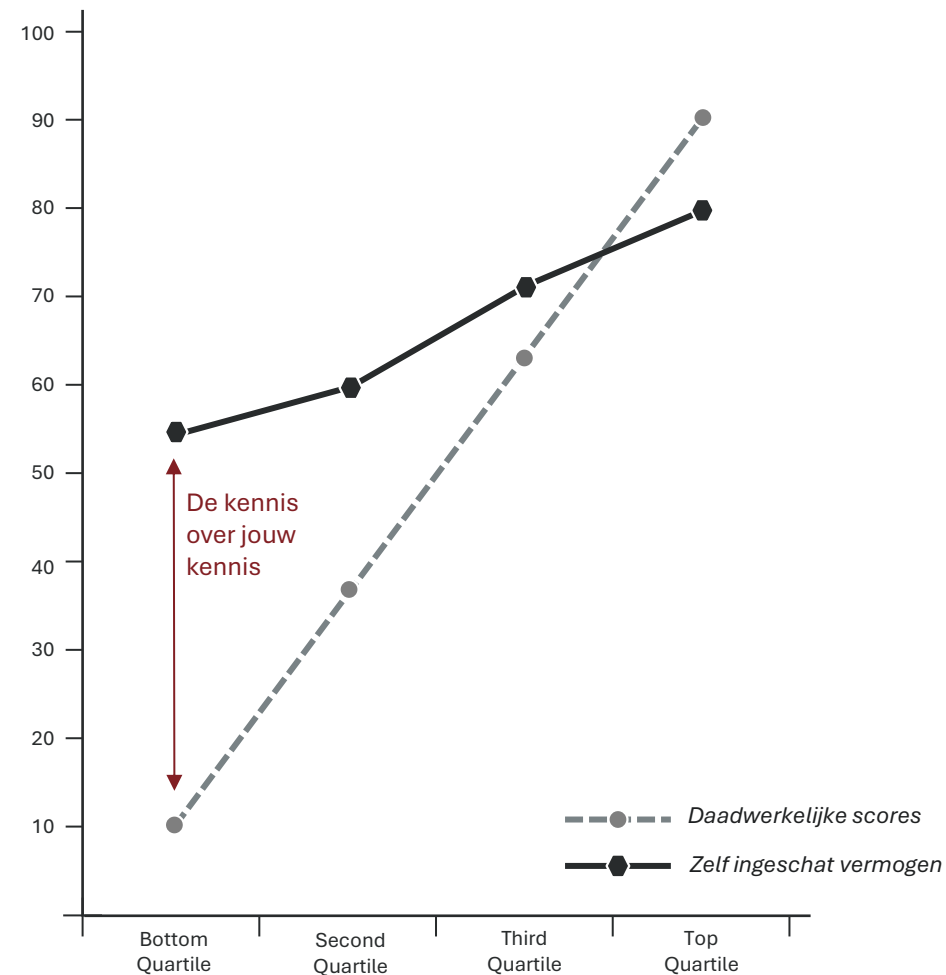

“Dat kan wel zo zijn, maar...”

Irrationele kant van besluitvorming

- ❖ **Beperkte Rationaliteit** (Herbert Simon): Mensen nemen beslissingen binnen de grenzen van hun kennis en cognitieve capaciteiten
- ❖ **Prospecttheorie** (Daniel Kahneman en Amos Tversky): Mensen nemen beslissingen op basis van potentiële winsten en verliezen, waarbij ze verliesaversie vertonen
- ❖ **Groepsbesluitvorming** (Irving Janis): Besluitvorming in groepen kan leiden tot groepsdenken, waarbij de wens om consensus te bereiken de kwaliteit van de beslissing kan verminderen

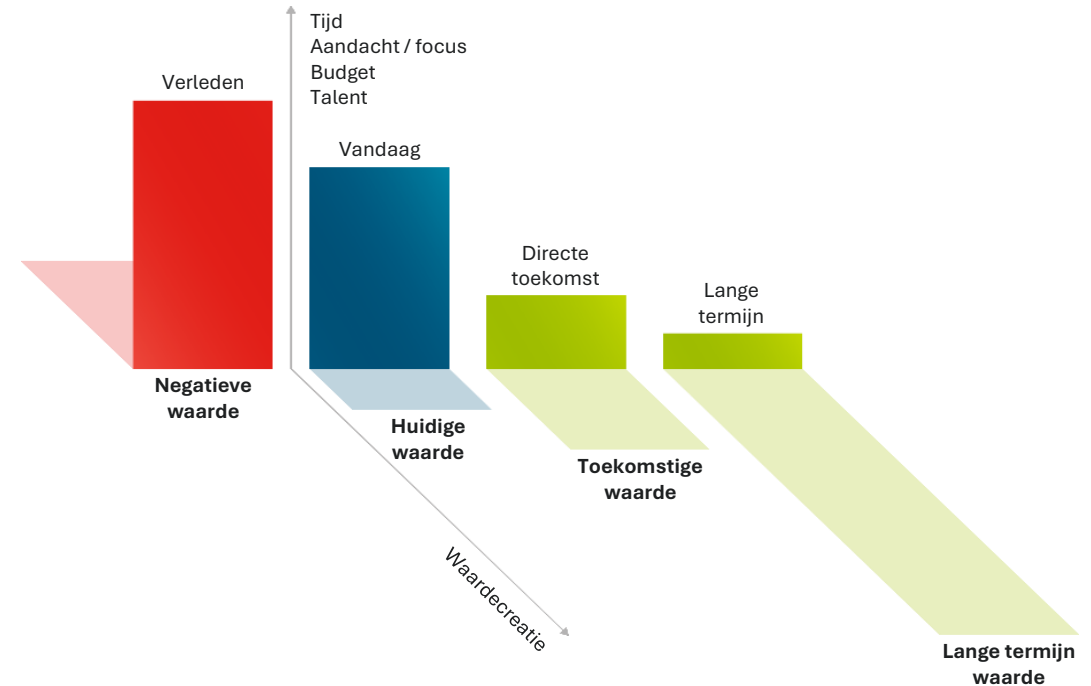
Kruger – Dunning (1999)

“Dat kan wel zo zijn, maar...”

Irrationele kant van besluitvorming

- ❖ **Beperkte Rationaliteit** (Herbert Simon): Mensen nemen beslissingen binnen de grenzen van hun kennis en cognitieve capaciteiten
- ❖ **Prospecttheorie** (Daniel Kahneman en Amos Tversky): Mensen nemen beslissingen op basis van potentiële winsten en verliezen, waarbij ze verliesaversie vertonen
- ❖ **Groepsbesluitvorming** (Irving Janis): Besluitvorming in groepen kan leiden tot groepsdenken, waarbij de wens om consensus te bereiken de kwaliteit van de beslissing kan verminderen

Day after tomorrow model, Peter Hinssen

“Dat kan wel zo zijn, maar...”

Irrationele kant van besluitvorming

- ❖ **Groepsbesluitvorming** (Irving Janis): Besluitvorming in groepen kan leiden tot groepsdenken, waarbij de wens om consensus te bereiken de kwaliteit van de beslissing kan verminderen

